

KLUMMER

Bestyrelsen

Medlemmerne
af Lilleskolernes
bestyrelse skriver

Førældre – her starter det Af Torben Berg

Balance mellem undervisning og opdragelse anno 2010 Af Sus Rudiengaard

Nærvær Af Lotte Kamp

Fællesskab i fællesskaber Af Gitte Baaring Hansen

Plads til begejstring Af Marie Ludvigsen

Ledelse og ledelseskompetence Af Henrik Andersen

Kulturmødet er et pædagogisk guldæg Af Calle Nørvig

Frihed forpligter mig Af Søren Bager

I skolen mødes mennesker – og det kommer os ved

**Af Søren Erhard Hansen , for-
mand for Lilleskolerne & Peter
Højgaard Pedersen, sekretari-
atsleder**

Velkommen til Lilleskolen 20-10

Her kommer medlemsskolerne til orde med deres erfaringer og synspunkter. Her er vi inde ved skolens kerne: Alt det der sker omkring og for børnene. Her er der uendeligt mange spændende og vedkommende beretninger at fortælle – det jo fantastisk, herligt! Så vi må vælge – og det har vi gjort fra redaktionens side ved at sige, at skolen handler om:

- Pædagogik, hvor vi ser nærmere på, hvordan lærerne kan følge og vurdere elevernes udvikling i musik.
- Ledelse, hvor vi fokuserer på ansættelse af skoleledere.
- Samfund, hvor temaet er skole- og undervisningsfriheden belyst gennem fortællinger om oprettelse af nye skoler

Undervejs vil du også møde medlemmer af Lilleskolernes bestyrelse, som har spidsetes pennen i en række små klummer.

Skolen er et samfundsanliggende. Skolen er også et anliggende mellem forældre, lærere og de ledere der har ansvar for undervisningen og opdragelsen. Dog er skolen først fremmest et møde mellem barn og voksen hvor barnets personlige, faglige og fysiske udvikling og dannelse er i fokus.

Sagt på en anden måde handler skolen om menneskers møde med hinanden og med verden uden for den enkelte. Derfor har alle i samfundet også interesser i skolen – vores pointe er bare, at alle er bedst tjent med, at skolen har en forholdsvis selvstændig position i samfundet, fordi det er den bedste måde at undgå, at skolen bliver spændt for en enkelt interessegruppes vogn. Brede politiske folkeskoleforlig henover Folketingets midte har medvirket til at sikre en vis selvstændighed – i disse år er traditionen for brede forlig brudt – konsekvenserne kan vel allerede ses både i debatten og i skolens hverdag?

I Danmark er vi så heldige at have en fri skole, der (med statstilskud) principielt giver forældre mulighed for selv at tage stilling til deres børns undervisning og dannelse i en skolemæssig sammenhæng – vi har frihed med hensyn til den grundlovsfastsatte undervisningspligt i praksis. Men den frie skole er – helt på linje med folkeskolen - også et samfundsanliggende. Naturligvis!

Derfor er det så vigtigt at debattere, undersøge, rapportere, inspirere og eksperimentere i lilleskolerne. Og derfor udgiver vi denne 'beretning' med fortællinger fra og om medlemsskolerne, som et supplementsbind til årsberetningen fra Lilleskolernes bestyrelse.

God fornøjelse!

Lilleskolen 20-10. Fortællinger fra skoler om skoler. 19. februar 2010 Lilleskolerne - en sammenslutning af frie grundskoler Ny Kongensgade 10, 1. 1472 København K, Tlf. 3330 7920, Fax 7020 2643 www.lilleskolerne.dk post@lilleskolerne.dk **Udgivet af Lilleskolerne:** – en sammenslutning af frie grundskoler ISSN 1604-5157 **Redaktion og tilrettelæggelse:** Else Marie Andersen, Peter Højgaard Pedersen (ansvarshavende) og Jeanette Ebenhardt Veggerby **Design og layout:** Kasper Lorentzen og Anne Yoon Nielsen **Foto:** Jakob Carlsen, Linus Pil Lorentzen, Per Vinther Redaktionen er afsluttet 19. februar 2010. **Oplag:** 3000 **Tryk:** Als Offset

Balance mellem undervisning og opdragelse anno 2010. I en tid hvor læ- rere og forældre har byttet opgaver, skal der nye kompetencer til i skolen

Af Sus Rudiengaard, Lillesko-
lernes bestyrelse og skoleleder
ved Køge Lille Skole

I lilleskoleuniverset har vi altid - uanset politiske vinde - erkendt, at undervisning og opdragelse var to sider af samme sag. Vi kan ikke være sammen uden at påvirke og altså opdrage hinanden, slet ikke i fællesskabet på lilleskolen. Sådan er erkendelsen stadig på vores lilleskole anno 2010.

Imidlertid er udfordringen i denne erkendelse blevet større for både forældre og lilleskolemedarbejdere. Grænserne mellem, hvilke opgaver, der påhviler forældre, og hvilke der påhviler skolen er udviskede – og det kan betyde store spændende udfordringer for såvel skole som hjem. Ikke mindst da lilleskolens aktørkreds har vokset sig mere mangfoldig, og forventningerne til skolen er præget af individuelle behov.

I dag oplever vi faktisk, at ungerne kommer i 0.klasse og kan næsten alle bogstaver og tal, men at lytte til fællesbeskeder og hinanden, tie stille i mindre sekvenser, lyne jakken og gå på wc, det er ”færdigheder”, der endnu ikke er lært. Og det bruger vi en del tid på.

Lærere og forældre har faktisk byttet opgaver – og det giver en del ekstra flimmer i skole/hjemsamarbejdet – for hvem har ekspertisen i og ansvaret for hvad? Selv om vi har valgt hinanden – og at have

”fælles børn”, er det hensigtsmæssigt med en klar rollefordeling.

Selv på en lilleskole var det måske smart, at vi byttede opgaverne tilbage – lærerne underviser og forældrene opdrager – eller blidere formuleret: Forældrene gør ungerne læringsparate – så opdrager skolen gerne videre i og med fællesskabet!

Uanset hvordan vi fordeler ansvar og opgaver, er forældre og skole fælles om såvel undervisning som opdragelse; og derfor er et åbent dialogbaseret samarbejde essentielt. Vores kommunikative kompetencer er midlet, der skal sikre lydhørhed, og respekt for hinanden og for vores individuelle forståelser eller virkelighedsbilleder og ikke mindst respekt for hinandens kompetencer og kvalifikationer – og derigennem skabe en fælles forståelse. Så kan skole og hjem i fællesskab løfte den vigtige opgave at støtte børnenes sociale, faglige og personlige udvikling, så de efter endt grundskole er klar til at gå ud og møde verden.

Har vi tilmed via vores samarbejde formået at lære dem de kommunikative kompetencers grundpræmisser – kan de oven i købet gøre en forskel – og det er jo meningen med hele dannelsesprocessen på lilleskolen – også anno 2010!!

Forældrene

– her starter det

Forældrene har valgt skolen og har krav på skolens fulde opmærksomhed – det er også en klog strategi...

Af Torben Berg, Lilleskolernes bestyrelse, skoleleder ved Roskilde Lille Skole

Vi må aldrig glemme, at diskussionen om hønen og ægget er afgjort, når det handler om skolen: Forældrene kom først – så kom børnene – og først da kommer skolen!

På min egen skole – og jeg tør godt påstå på alle lilleskoler – gælder det, at alle forældre har en rolle i forhold til skolen. Det er noget vi er meget opmærksomme på og gør os umage med. I hverdagen er børnene og lærerne selvfølgelig det vigtigste – men når det kommer til at forstå og udvikle hele vores skolekultur er forældrene det vigtigste; uden forældre der vil skolen, ingen skole. Så enkelt er det – og den 5. september kan vi se, hvor mange der var tilfredse.

Der er mange ”roller” i spil – og de

er alle vigtige. Nogle forældre påtager sig ansvar og opgaver i skolens bestyrelse, råd, udvalg og så videre. Disse forældre er med til at præge skolens udvikling og de er en meget vigtig ressource og nøgle til hele skolens legitimitet. Andre forældre har måske svært ved at finde tid og overskud til at forpligte sig på faste møder og opgaver, der kræver samarbejde – de giver til gengæld et vigtigt bidrag, når der kaldes til arbejdsdag, når der mangler hænder til skolefesten eller en ekstra voksen til hytteturen. De allerfleste er med hvor skolens hjerte banker – når der tales om børnene, undervisningen, kammeratskab, konfliktløsning, børnefødselsdage, sociale medier, drilleri, læringsstile, udvikling og alt det der hører til i skolens arena – hvad enten det er på forældremødet, i samtalerne ved bordene i cafeen til afslutningen på Afrika-projekter eller over køledisken henne i Brugsen.

Herved bliver skolen også et kulturhus – og et bredere opdagelses- og opdragelsesprojekt, hvor deltagerne hele tiden er

undervejs – skolen flytter sig, men samtidigt skulle skolen gerne være den trygge ramme, hvor vi sammen kan diskutere og udvikle i en respektfuld og tolerant tone uden at miste nysgerrigheden og lysten til i morgen.

Fælles for alle forældre på vores skole er, at de har taget et valg – de har taget stilling til noget, gjort sig forestillinger både om børnenes liv og skolegang og om egen rolle. På begge områder ændrer forestillinger sig hen ad vejen efterhånden som der samles erfaringer og viden. Den udvikling skal skolen være ydmyg overfor og gøre sig umage for at få noget godt ud af – for der ligger rigtigt meget energi her.

Vi skal huske, at forældrene er deltagere – både når de er passive, og når de er aktive! Som lilleskole, mener jeg, at vi har en forpligtelse til at fastholde forældrene i et engagement og pleje ønsket om at være en aktiv forældre. Det skal vi af hensyn til

vores egen lille skole, men vi skal det også, fordi det er en hjørnesten i hele tanken bag de frie skoler – berettigelsen af skolen er netop, at forældre ønsker og vælger, at deres børn skal opfylde undervisningspligten et andet sted end i folkeskolen. Det er stort at blive betroet et ansvar i den sammenhæng.

Her skal vi også huske, at det er forældrekredsen, der har tilsynet med skolens almindelige virksomhed – det siger loven – og det er ikke blot en helt grundlæggende ansvarsplacering loven her udstikker mellem forældre, skole og stat – det er også noget vi skal tage meget alvorligt: Det er vores ansvar, at vores skoler er tydelige om forældrenes mange roller på skolerne og giver forældrene de bedste rammer for at udfolde deres valg.

Torben Berg

KLUMMER

Bestyrelsen

Nærvær

Skal vi holde fast i det eksistentielle eller skal vi overgive os betingelsesløst til udviklingen?

Af Lotte Kamp, Lilleskolernes bestyrelse, skoleleder ved Ørestad Friskole

Jeg hævder altid, at vores skole ikke er en protestskole. Vi har ikke startet skolen som protest til folkeskolen. Vi har vores idéer om, hvad der er en god skole – men det er ingen protest mod andres idéer.

Alligevel føler jeg mig ofte i opposition – til størstedelen af den danske, voksne befolkning, som i sin benovelse over ”den teknologiske udvikling” giver afkald på noget af det dyrebare i vores børns udvikling – nemlig evnen til koncentreret nærvær. Evnen til at give al sin opmærksomhed til de mennesker, man er sammen med nu og her; til at give al sin energi og koncentration til nu’et.

Viden om og brugen af fx IT er en

selvfølge i undervisningen. Men fundamentet i et frit menneske er evnen til at mærke sig selv, mærke sin egen eksistens – og mærke sin omverden. At mærke sin eksistens kræver evnen til at koncentrere sit nærvær mod nu’et. Denne evne opbygges i den virkelige, fysiske verden gennem erfaringer med sanser, krop, følelser - og refleksion. Vi hjælper vores børn på vej ved at give dem tid, ro, enkelthed og ved at fastholde dem i nu’et. De skal mestre den virkelige verden, førend de kaster sig ud i den medierede verden. Det tager tid. Det kræver en hel barndom at blive en velfungerende voksen.

Kommer man ud af barndommen uden en profil på Facebook, så... - ingenting. Men kommer man ud af barndommen uden evnen til at koncentrere sit nærvær, uden en fornemmelse af sin eksistens... - så skal man være mønsterbryder

for at rette op på skaden.

Det handler om livsduelighed.

Børn, der har evnet til koncentreret nærvær ”duer” i mange situationer. De er ikke afhængige af bestemte omgivelser eller sammenhænge. De er frie børn.

Børn, som har brug for at rette deres opmærksomhed alle mulige andre steder hen, og som har brug for bestemte ting, for at føle sig tilpas, ”duer” kun i bestemte situationer. Disse børn er efter min mening ufrie.

Vi er nok alligevel en protestskole. Vi protesterer mod alle de åndeligt dovne voksne, der overgiver vores børn betingelsesløst til udviklingen og frarøver dem evnen til det eksistentielle – det koncentrerede nærvær.

Opskriften er ellers nem: Insister på, at vores børn skal bruge deres barndom i den fysiske verden. Drop mobiler og samvær på nettet. Tag de kampe, som skal tages. Brug din egen kritiske sans og undlad at lefle for børnene og udviklingen. Mærk dig selv!

Frihed forpligter mig

De mange muligheder og retten til forskellighed kommer ikke af sig selv

Af Søren Bager, Lilleskolernes bestyrelse, bestyrelsesmedlem på Børneuniversitetet

Det forpligter til at være en skole, der stiller sig ud over folkeskolens store forpligtelser.

Først og fremmest at man ikke bare er en skole, som sorterer de elever der gerne vil, men ikke lige er dem der passer ind i "klassen" fra. Men at vi tager alle dem der har lyst til at være med og prøve de mange muligheder for at lave anderledes skole ind i skolen.

At deltagerne bliver hørt og får så megen medindflydelse på skolegangen som muligt. Det er den bedste mulighed

for at lære sig selv og omgivelserne, hvad de kan holde til og fremmer udnyttelsen af forandringsmulighederne.

At friheden ikke bliver en ret til at være hævet over for forpligtelserne overfor alle andre mennesker - "Neoliberalistisk friheds rettigheder til at fremhæve sig selv på bekostning af andre og andres eksistens kvalitet", nej tak.

Frihed, der forpligter fællesskabet til at acceptere, at vi er forskellige og at igennem forskellighed, der blomstrer en masse kreativiteter og gensidig inspiration til forandring, ja tak!

Frihed kan ikke være uden lighed. Ikke den lighed hvor vi samles i et ligheds fællesskab, men at vi behandles lige med alle vores forskelligheder.

Med dette grundlag har jeg været med i Lilleskolerne og er i den grad blevet inspireret til fortsat at arbejde videre med ovenstående holdninger. Lilleskolerne har været med til at fremme mulighederne for at bruge retten til forskellighed og samtidig kæmpet for, at alle elever kunne være med, hvis de ville, og at alle skoler skulle behandles lige. Sammen med det overskud, der skal til for at hjælpe de elever og skoler, der havde brug for en ekstra hånd.

KLUMMER

Bestyrelsen

Søren Bager

Kulturmødet er et pædagogisk guldæg. "Gæstfrihed" på skoleskemaet gavner idealerne og giver indsigt i verden

Af Calle Nørvig, Lilleskolernes bestyrelse, skoleleder ved Holbæk lille Skole

Det kan godt være, at Danmark viger sig af diverse frihedsideal - ytringsfrihed, undervisningsfrihed, forsamlingsfrihed, religionsfrihed (er det frihed fra eller frihed til de nævnte områder?) - men der er i hvert fald én frihed, hvor vi ligger langt bagefter mange af de lande, vi ellers ynder at skælde ud for hvad som helst. Og det er gæstfrihed!

Her kunne vi lære ret meget af lande som Tyrkiet og diverse østeuropæiske lande, som dyrker værtskabet som en af deres allervigtigste helligdomme - og hvor det er meget vigtigere at give end at modtage. I disse kulturer bliver gæsten betragtet som en konge, man kun byder det bedste og for hvem man gerne lider måneders afsavn for at kunne yde det ypperste, huset formår.

Det kan ikke undgå at efterlade en flov smag i munden, når vi tænker på, hvordan vi danskere er som værter. Vi vil selvfølgelig gerne behandle vores gæster godt, men det er svært at skulle give afkald på hverdagens bekvemmeligheder: "Jeg skal jo også ha' tid til vennerne" - "Jeg skal også gerne ligge i min egen seng" - "Giver skolen penge til transport" - udsagn, der under besøg fra udlandet heldigvis afløses af oprigtige ønsker om at gøre noget godt for gæsten, men som også viser, at vi ikke har en indgroet, nedarvet værtskultur. Tværtimod træder den beskyttende (ekskluderende?) stamkultur frem og viser, hvor vigtigt det er, at vi som skoleform stadig bibeholder vores fokus på internationalisering og bevidst arbejder med mødet mellem forskellige kulturer - lige så meget for vores egen skyld som for de fremmede (ofte dårligere materielt stillede) kulturer.

Kulturmødet er et arbejde, der ofte kræver mange ressourcer (penge, tid, arbejdskraft, familiemæssigt); men min påstand er, at 'det kaster af sig'. Udbyttet rent menneskeligt kan ikke overvurderes; det er et vigtigt skridt på vejen til at blive 'et ordentligt og vidende menneske'. Pædagogisk er det et guldæg, som en positiv udgave af Pandoras æske, fyldt med hele verdens mystik og overraskelser, velegnet til at pirre elevernes nysgerrighed. Kulturmødet giver i lige så høj grad mulighed for, at vi kigger på os selv og vores egne vaner, ligesom det afmystificerer de fremmede ("de er jo ligesom os på mange måder - de samme håb for fremtiden, de samme interesser").

Vi skal altså igen og igen understrege, at friheden til en anderledes undervisning kan være med til at bane vejen at sætte Danmark i et bedre lys (i det små selvfølgelig), men min erfaring er, at det sætter spor og laver de 'rigtige' ringe i vandet - og så er det bare om at have tålmodighed og se effekten af de sten, vi har smidt i vandet. Til sidst når bølgen tilbage og rammer os selv igen.

Calle Nørvig

Plads til begejstring

Der er ikke noget nyt i Howard Gardners mange intelligenser, men vi står overfor et paradigmeskift, der kræver frihed og mod til eksperimenteren med kraftfulde kom- petencer

Af Marie Ludvigsen, Lilleskole-
nes bestyrelse, bestyrelsesfor-
mand for Århus Friskole

Himmelen er helt lyseblå og solen skinner på de mange blomstrende mirabelletræer. På græsset leger, spiller og danser store og små glade grinende børn sammen akkompagneret af æggende cubanske rytmer fra 20 congas, da musikundervisningen er flyttet udenfor på denne første forårsdag. Vi er på en lilleskole i dagens Danmark, hvor livsduelighed og glæde er en del af skolens formål og hvor lærerne insisterer på, at det skal være sjovt at gå i skole. Glade børn lærer mest, skriver lektor ved DPU Hans Henrik Knoop i en bog fra 2002.

Hvad er på spil? Der er plads til det frie spontane initiativ, at flytte musikundervisningen ud i forårssolen. På kontoret og i lokalene omkring glædes man af de glade rytmer. Her er en afslappet, opbakkende og tillidsfuld stemning, hvor der er plads til, at det enkelte barns fantasi og kreativitet kan blomstre uden skabeloner. Børnenes ideer er dagligt en vigtig pædagogisk ressource og kilde til fornyelse og forandring. På lilleskolen er der ikke noget nyt i Howard Gardners forskellige intelligenser og Rita Dunns koncept om de mange læringsstile.

Det er et skønt syn at se store og små børn helt af sig selv have det fedt med at være sammen. Det har de på denne fællesskabsorienterede skole, hvor målsætningen er, at børnene bliver sig selv i udviklende fællesskaber. Men er fællesskab ikke forældet? Sociolog Emilia Van Hauen har i 2009 skrevet bogen Farvel til egofest. Og goddag til formål og fællesskaber. Hun skriver, at der er ved at ske et paradigmeskift i verden, hvor flere og flere vil finde livskvalitet i, at i fællesskab med andre at skabe en bedre verden for menneskeheden.

I disse år er der en tendens til, at politikerne strammer og standardiserer skolerne med fagtrængsel, flere eksamensfag og nationale test. Lars Løkke Rasmussens mål er, at Danmark i år 2020 skal ligge i

top 5 i Pisaundersøgelserne. Hvad skal vi med en hel generation, som i internationale test kan præcis det samme, som i alle andre lande?

Det er utroligt vigtigt, at vi har en interesseorganisation som Lilleskolerne, som kæmper for den unikke undervisningsfrihed på de frie skoler, så ikke alle skoler standardiseres. På lilleskolerne er der frihed til at skabe et eksperimentarium for glædesfyldte fællesskaber, hvor børnene først og fremmest er freds- og fællesskabsorienterede, livsduelige, kreative, innovative og glade, for det er de mest kraftfulde kompetencer, som verden har brug for i fremtiden.

Marie Ludvigsen

KLUMMER

Bestyrelsen

Fællesskab i fællesskaber

Et forskningsprojekt viser, at fællesskabsfølelsen er vejen frem til mere uddannelse, men langt de fleste redskaber ser mere på den enkelte end på fællesskabet

Af Gitte Baaring Hansen, Lilleskolernes bestyrelse, skoleleder ved Helsingør Lille Skole

”Mangel på fællesskab skader folkeskolen”. Sådan lød en forsideoverskrift i Information i begyndelsen af januar. Et stort forskningsprojekt viste, at elever i de ældste klasser mister lysten til at lære og risikerer at blive tabt i uddannelsessammenhænge. Hovedbudskabet var, at vejen frem var en styrkelse af fællesskabsfølelsen hos de unge.

Min umiddelbare reaktion var, at vi lilleskoler da virkelig har noget at byde ind med i forhold til debatten om fællesskaber i skolen. I lilleskoleverdenen er begrebet ”fællesskab” ikke bare tomme ord, her ”laves” fællesskabet. I medlemsskolernes værdigrundlag og formålsformuleringer figurerer begrebet fællesskab hos langt de fleste. Fællesskabet ses mange steder som en forudsætning for læring. På mange skoler dyrkes fællesskabet i fællesskaber. Der er ikke tale om tilfældige fællesskaber, men om forpligtende fællesskaber, hvor mødet mellem elever, medarbejdere og forældre er højt prioriteret.

Fællesskabet har imidlertid trange kår, når der skal tages udgangspunkt i det enkelte individ, når der skal udarbejdes individuelle handleplaner, når der skal læres på ”min helt egen måde”, når der bliver mere og mere fælles pensum i kraft af flere og flere centralt formulerede prøver, når gruppeeksamener afskaffes osv. Min påstand er, at der er langt flere redskaber til at se på den enkelte end på fællesskabet.

Begreber som fælles arbejdsetik og socialt sammenhold, læringsfællesskaber og forpligtende fællesskaber næres og udfordres på lilleskolerne, men forudsætningen for, at skolerne også fremover kan prioritere fællesskabet, er, at vi får lov til at udvikle nye former for fællesskaber. Der skal fortsat være tid og plads i årsplanerne og budgetter til musikfestivaler, lejrskoler, rejser, projektarbejde, arbejdsdage, løpemarkeder, forældrefora, skolefester for alle, eller hvordan det nu kommer til udtryk på den enkelte lilleskole.

Men skolerne skal også have plads til at udvikle og nytænke fællesskaberne, hvis ikke fællesskabet blot skal blive et stivnet ord på hjemmesiden. Vi skal give mulighed for, at eleverne også fortsat kan spejle sig i hinanden i skolens fællesskab, men også i de nye fællesskaber, som de møder i de sociale medier som facebook, twitter o.s.v. Som skole skal vi være en medspiller i de forbindelser børn og unge skaber sammen i disse nye fællesskaber. Måske kan vi som voksne give den sparring, som kan sikre sammenhæng og mening.

Spørgsmålet er, hvordan vi som lilleskoler, der af og til næsten synes, vi har patent på ”fællesskabsbegrebet”, fortsat kan udvikle og styrke vores arbejde med fællesskabet, så fællesskabet ikke udvandes, og skolen fortsat er det sted, hvor eleverne arbejder i forpligtende, værdisættende fællesskaber.

Gitte Baaring Hansen

Ledelse og ledelseskompetence

Ledelsen skal "vise vejen" – men der skal mere til for gå frem mod en kompetent skole med mindre kompleksitet

Af Henrik Andersen, Lilleskolernes bestyrelse, skoleleder ved Byens Skole

Skolen har, som mange andre videnbase-rede organisationer gennem de seneste år, oplevet en øget kompleksitet i form af et krydspres fra interne såvel som eksterne interessenter. Værtdipluralisme, mangesidige krav og forventninger samt mange gyldige opfattelser af virkeligheden udfordrer skolen.

Som leder i skolen bør man derfor turde placere sig centralt i organisationen og basere sin ledelse på synlige rammer og mål, personlig tillid og autonomi til de decentrale enheder. Det bliver derfor skoleledelsens opgave synligt at understøtte medarbejderne i de processer, der kræves for at løse skolens opgaver kompetent, men også at kunne ispilsætte forskellige diskurser, samt oversætte mellem dem for at give mening for den enkelte.

Det er vigtigt, at skoleledelsen er i stand til at fastholde skolens fokus på opgaven: at lave den gode skole, og dermed ikke "løbe efter" perspektiver, der

kun tjener enkelte interessenters interesser. Ved at indtage en metaposition, kan skoleledelsen således træffe beslutninger ud fra hele organisationens perspektiv, hvormed organisationen får en overordnet udviklingsretning, der styrker organisationen som fælles projekt.

Skoleledelsen skal gennem tydelig kommunikation sætte de rammer, hvori organisationen og dens medarbejdere kan agere og udfolde de mulighedsfelter, medarbejdere kan og skal arbejde og handle i.

Udviklingen af administrative, pædagogiske og økonomiske strategier bliver dermed fundament i skolens generelle udvikling. Dette gennem medinddragelsen og samarbejde med bestyrelse, medarbejdere og forældre som en reel og virksom kvalitet i arbejdet.

Skoleledelse bør tage udgangspunkt i et ledelsesperspektiv, der er forankret i en tro på, at det dels er nødvendigt at "vise vejen" gennem synlig ledelse og tydelighed i udmeldinger og retning, men at der ligeledes er brug for en lyttende, anerkendende og coachende position for at støtte medarbejderne i at se egne såvel som den samlede skoles målsætninger og udviklingsmuligheder.

Der skal sættes fokus på udvikling af nødvendige kompetencer og gøre vejen mod, og forestillingen om en kompetent skole mindre kompleks, samt sikre de kommunikations- og samarbejdsrelationer, der er nødvendige for, at en moderne organisation kan forestå opgaveløsningen tilfredsstillende for både brugere og medarbejdere. Det at beherske forskellige domæner og diskurser bliver dermed en forudsætning for at kunne perspektivere og positionere de aktuelle udfordringer, som findes i det krydspres, der opstår blandt skolens mange aktører og interessenter.

KLUMMER

Bestyrelsen

Henrik Andersen

